

Az új EURÓPA

Részlet A Legkisebb Jégkorszak című regényből

Ez már egy másik Európa volt, egy hűvös,
Kicsit romos és elég szerény;
Kevésbé hierarchikus és kiszámítható, mint az elődje.
Az Etna aktivitása csökkent, miután hamuval
És részben lávával terítette be Cataniát;
A híradóban bementék, hogy a félig
Kiürített Izlandon teljes nyugalom van,
S a közellátás hamarosan helyreáll.

Ám Észak-Európa egén még mindig látszottak
A sötétlő hamufelhők, és egyre valószínűbbnek tűnt,
Hogy hatásukra a tranziens jelenségeken túl
Radikális időjárásváltozás következik be a kontinensen;
Öt Celsius-fokkal csökken majd az átlaghőmérséklet,
És hetekkel, akár hónapokkal korábbra tolódik
A hideg évszak kezdete – ahogy idén is történt.

■

Radák Zoltán miniszterelnök szilveszterkor kerülte
A spa resortokat, az élménymedencéket,
Az összes óévbúcsúztató szauna-szeánszot,
A fáklyás sétákat, a tengernyi kártyaasztalt;
A körbefagyott A38-állóhajót;
A hastáncrevüt, a bávatag operettet és a táncot
Már végképpen másokra hagyta,
Mert neki nem mond semmit, hogy van egy világ,
Ahol italakciók léteznek *on* üzemmódban,

És komoly megcsúszásveszély forog fönt!
Szenzorai figyelmeztették, ha valahol összekoccant két pohár.
Roséra sült kacsamell és áfonyamártás neki semmi.
Barnasörben pácolt malac és pezsgős káposzta? Ugyan már!...

Radák dél óta a Hotel Schwäbisch konferenciaközpontban tartózkodott
(Ez a hajdani Grand Hotel öt csillaggal megtoldva).
Éppen Dolina Ivánt hallgatta, a főmeteorológusát;
De várakozásteljesen a közelben állt
Egészségügyminisztere is, egyben
Miniszterelnökhelyettese, Jócsikné Vilma,
A Radák-holdudvar egyik legdinamikusabb tagja,
Ötvenes milf, nagy, kék szemű és enyhén lófejű,
Kellemesen kiélt arcú asszony, aki készenléti helyzetéből
Fél métert lépett elő.

„Klímaelemzést kért tőlem, miniszterelnök úr.
Társadalmi folyamatok az időjárásváltozás függvényében.”
„És, mire jutott, kedves Dolina?”
„Arra, hogy miközben sarkkörü levegő söpör végig
Európán és majdnem az egész Észak-Amerikán,
Viharok és tektonikus mozgások zajlanak a lélekben szintűgy.
Repedések keletkeznek a családok szövetségén.”
„Miniszter asszony kíván valamit hozzáfűzni?”,
Kérdezte Radák. „Hogyne, miniszterelnök úr.
A betegeskedő Európában az emberek háromnegyede
Fizikai vagy mentális problémákról számol be
Egy fölmérés szerint – olvasta indokolatlanul lelkesen Jócsikné
Egy csiptetős dossziéból. – 39 százalékuk
Kóros fáradtságra és letargiára, 32 százalékuk ingerültségre,
22 százalékuk pedig alvászavarokra panaszkodik.
Félelem, álmatlanság és testi-lelki rossz közérzet...”
„Olyan idegesítően pitáner módon hull szét minden!
– Szólalt meg Radák –, sajnos, nem olyan méltósággal,
Mint ahogy a világ legutolsó napján fog majd széthullni,
Mert akkor már az a tény is megnyugtató lesz önmagában,
Hogy nincs többé gondunk, nincs több nyavalyánk,
És nincs elintézetlen, megoldatlan ügy.”

Jócsikné és Dolina gyanakvóan összenéztek,
Azt gondolva, hogy csak provokálja őket a kormányfő.
(Radák Dolinára csak szakemberként tekintett.
Saját párttársa, Jócsikné ezzel szemben korlátlan bizalmat élvezett.)
„A klíma az oka a kedély általános lehülésének?”,
Kérdezte álszentül Radák. „Dehogyan – cáfolt gyorsan Jócsikné. –
Társadalmi jelenségeket, amint az köztudott,

Csak társadalmi jelenségekkel magyarázunk,
Soha természeti tüneményekkel,
Például a délibáb ördögi gonoszságával.”
„Tudom, tavaly óta nagyon divatos nézet ez.”
„Valószínűleg nincs direkt ok-okozati viszony
A klímaváltozás és az autizmus
Előfordulási gyakorisága között.
De bizonyos tényezők, genetikai
Vagy környezeti faktorok együttes hatása
Rizikónövelő... Például az indikátor növényfajok
Jelzik a formátumos változást – folytatta Jócsikné. –
Génkárosító élelmiszergombák szaporodnak el
A változó hőmérséklettől és páratartalom miatt.
És ez még semmi.” „Jó, és a társadalom?”
„A társadalom? Nem vagyok szociológus,
Sem biztonságpolitikai szakértő, a többit ne tőlem
Kérdezze, miniszterelnök úr – szabadkozott Jócsikné. –
Kétségtelenül nő ugyan a társadalmi feszültség,
De ez nem föltétlenül az egészségromlásban mutatkozik meg,
Mivel a feszültség összekovácsolódást szül,
És az összefogás támogató kohéziót jelent.
Minden krízis idején fölbukkannak aranytartalékok,
Olyan fölismerések, amelyek békeidőben nem jellemzőek.
Beindulnak az önregeneráló mechanizmusok”, így Jócsikné.
„Teher alatt a pálma – mosolygott Radák. –
Legjobb ilyen szempontból a diktatúra, nem, Dolina?
Olyankor az ember sose tudja, mire számíthat.”
„Vagy nagyon is tudja. És ez vagy végképp gyámoltalanná teszi,
Vagy nagyfokú leleményességet fejleszt ki benne.”
„He-he, hát igen.” Jócsikné kapott a szón:
„Ahogy a háborúban is csökken a szorongásos és hangulati
Zavarok vagy az öngyilkosságok aránya,
Ugyanúgy az össznépi stressz, valamint
Az összetartozás érzését fokozó
Hatások is kiegyenlítik egymást:
Összebújunk forró szívvel, mint a forradalomban!
A hívők úgy érzik, imáik még hatékonyabbak.
És mostanában hihetetlen jól keresnek
A természet- és meteorológusok,
No meg a humánmeteorológusok.”
„Például maga, Dolina!”, szisszent föl nevetve Radák.
„Miniszterelnök úr...”, kezdte Dolina, de elharapta.

Radák fölemelkedett: „Magyarország többnyire
Nélkülöző ország volt mindig,
És Budapest – leszámítva parádés millenniumait –,

Nélkülöző város. Meg is szokta, hogy az.
Úgy vélem, ennek ellenére sem lehet ráfogni
A magyarságra, hogy *nemzetként* depressziós.
Kétségtelen, vannak depressziós vonásai;
És baj, hogy a rendszerváltás után föllazultak
A társas hálózati kapcsolatok,
A megbízható, szociális védőhálók.
Úgy látszik, hogy egy új jégkorszak
Kellott hozzá, hogy újjáépüljenek!
– Állapította meg Radák elégedetten. –
Én máris érzem az általános közeledést!
A magyar örömképesség is legendás.
Tehát a hazát kivéreztetni mégsem sikerült senkinek.
Ennyi! – mondta Radák, és föltápáskodott. –
Hölgyem és uram, jó éjszakát! Boldog új évet önöknek!”

A megbeszélés után a kormányfő sétálni ment.
Befordult a sarkon, végighaladt a Karthauzi utcán
A szálloda mögött. Ötszáz lépés, aligha több.
Az, akihez indult, egy modernista, félköríves homlokzatú,
Nagy sárga házban lakott az Evetke utca elején.
Itt látogatta meg Radák inkognitóban
A szerelmét szilveszter este tíz körül.
Kifli formájú volt a folyosó, lekövette a főfrontot
Pepitamintás kövezetével. Radák csöngetett,
Kinyílt az ajtó. A miniszterelnök belépett a lakásba.
Nagyot szippantott, érezte, hogy
A levegőben jázminolaj párolog.
Néhány párkányon és asztalkán gyertya égett.

„Mi újság, szerelmem? Jól látom, neked nincs karácsonyfád?!
Hozassak egyet, bébi? Fél szavadba kerül.”
„Hagyjad, elkéstem vele”, legyintett Binder Livia.
A miniszterelnök egyszerű cipzáras dzsekit viselt
A zakója fölött, Livia pedig
Aszimmetrikus bézs felsőben fogadta emberét,
Ártatlan kendő a nyakában. Magas sarkú,
Szatén betétes bőrcipő a lábán.
Hangsúlyos, füstös sminket készített magának,
Csillámporral bolondítva a mozgó szemhéj közepén:
Valahogy tágasabb lett tőle a tekintete.
El kéne végre hinnie, hogy ő az embere valóban az elnök.
Sőt már voltak együtt, egyszer, egy hete;
Nem is volt rossz.

„Ne mondj semmit, Zoli, jó?
Szerepet tanulok, azért vagyok ilyen... zilált.”
„Melyik is ez?” „Hát a Stuart Mária.”
„Királynő leszel?” „Ugyan, bebörtönzött aspiráns.”
„Sokkal jobb, mint egy rettegő miniszterelnök.
Máriának nincs miért izgulnia.” „Izgulni mindig van miért.”
„Ő tudja már, hogy meg kell halnia.
Én még nem... Igaz, hogy mindenkinek egyszer...”
„Az ember néha olyan, mint az űzött vad,
Amikor egy szerep megoldásait keresi.” „Ühüm...”
„Mert ezzel együtt hirtelen a saját életében sem
Találja a helyét.” „Igaz.” „Te is ilyen vagy”,
Simított végig a nő Radák gondosan nyírt borostáján.
„De még mennyire!...” „Nehéz lehet neked lenni.”
„Néha – nézett Livia szemébe Radák. Aztán levegőt vett. –
Szóval te Zsú voltál egy buta szinglifilmben...”
„Azért megnézted, ugye?” „Dehogynem – hazudta Radák. –
Díva voltál a Dérynében, és most már Stuart Mária is!
Nem sok ez együtt?” „Dehogynem.” „Szólít a színpad,
És te gombnyomásra indulsz?” „Ahogy te is.”
„És nem fogsz ebbe belehalni?” „Én ugyan nem.”

A vacsora, az elmaradt. Livia múltkor bevallotta,
Hogy – egyebek mellett – igazából hagyományos
Konyhája sincsen. „Ez a főzőfülke, tudod.
Konyha egy szállodai szobában nem indokolt.”
„Szálloda? Mi is volt ez régen?” „A Hotel Lomnic.” „Lomnic!”
„A lakásom két egybenytott, hajdani apartman.”
„Ez az a hegyi szálló, ahol a nácik szálltak meg a háborúban,
Gestapo meg egyebek?” „Aha. Pontosabban azok egyike.”
„Húha, elég nehéz lehet ilyen házban lakni”, sóhajtott Radák.

Alig ittak. Csak egy-egy pohár vörösbort
Egy félig üres palackból, maradékot.
„Nem főztem. Gyászolok, Zoli, ezt ne felejtsd el.”
„Jó, gyászolj, Livia. Én úgysem vagyok éhes.
Te az apádat, én a hazánkat gyászolom.”
„Ne túlozz.” „Hadd nézzelek csak, szerelmem.
Most látlak életemben másodjára közelről.
Hihetetlen, ez te vagy.” „Ez én, ez én, ez én.”
„Titkosak vagyunk, ugye? De mennyire titkosak?”
„Szuperhipertitkosak.” „Szuperhipertitkosak?”
„Mi vagyunk a hétpecsét, a hétpecsét, a hétpecsét...”
„Csak a fél város tudja.” „Csak a város *egyegyede* tudja! Jó.”
„De mondd csak, mi a bűbánatért titkolózunk?
Talán szégyellsz?” „Én, téged? Nekem nincs szégyellnivalóm.

És hi-he-tet-len büszke vagyok rád.
De meg kell értened, hogy ez így *praktikus*.”
„Praktikus, miért?” „Mert féltelek a tapintatlan emberektől.”
„Magadat félted.” „Magamat nem, e tekintetben edzett vagyok.”
„És miért nem vállaljuk nyíltan egymást?
Miért nem fordítjuk komolyra ezt az egészet?
Ha jól tudom, te nőtlen vagy, én meg hajadon.
Világos, félted a magányos-farkas-imidzsedet.”
„Nem. Nem azt féltem. Korai még, Livia.
Nem jött el a mi időnk. De nemsokára előjövünk,
És mi leszünk a legláthatóbb emberek Magyarországon.”
A nő az ölébe ült és lassan körözni kezdett
A csípőjével, még mindig rajta volt néhány réteg ruha.
„Legláthatóbbak?” „Aha. Mutasd magad, angyalom.
De felöltöztél! Mi az, nem fútenek nálatok?”
„Nyugalom, okoska, ne türelmetlenkedj.”
Livia egyelőre nem mutatta jobban, inkább átmenetileg
Visszavonta magát. Kiment és eltűnt a fürdőszobában.

A folytonos, tikkasztó lelkizés,
A tartalmas vagy meddő kapcsolat-elemzés
Őket nem jellemezte; eddig nem jutott idő.
Már itt is volt a nő. Már ott a pillantásában
Az étvágy. Ahogy a bézs felső
Radák keze nyomán lehullott,
Egy pánt nélküli, kék, fodros miniruha került elő.
Radák alig bírt magával,
Annyira kívánta a nőt, hogy falat tört volna érte,
Elharapott volna egy páncélt vagy akármit.
Radák az a férfi volt, akinek, bár képes a gyöngédségre,
Testi mohósága miatt mégis inkább a kurvák valók.

Ölelkezés közben a krémszínű szőnyegre dőltek.
Livia elhasalt. Radák hátulról hajtotta föl
A kék alapú, virágmintás ruhát
És félresodorva a fehérneműt is (ami nem csipke volt,
Hanem lézervágott selyem, varrás nélkül),
Nyalni kezdte Líviát a padlón.
A nő, amikor először voltak együtt,
Még nyugósen tűrte a nyelvcsapásokat.
Ehhez képest ma... „Nyaljál ki, légy szíves”, nyöszörögte.
„Megjött a kedved, Livia?” „Tudod, hogy veled igen...
Tőled még ez is kell”, nyögte Livia. Velem nyalat,
Orális tartózkodása múltófélben tehát.
De előbb mégis a seggét kínálja föl,
Micsoda viharos fejlődés!, gondolta Radák.

Ez már kölcsönös és csatagos szerelem.
Radáknak libabőrös lett a háta,
Másodjára csodálkozva rá, hogy Líviának kicsit nagy,
De isteni labda alakúra formált,
Kiugró, kemény márványsegge van.
Radák nyelve és orra hegye behatolt a hasítékába,
Két tenyerét a feszes farpofákra tapasztotta.

A pillanatnyi szünetekben beszélgettek,
De most nem csak mocskosul, tőmondatokban.
Suttogva, mint legelső éjszakájukon, egy hete.
Rendben, a jázminillat még hagyján,
De Lívia igazából nem volt olyan, mint egy kifent kurtizán,
Aki a lábán felejtí a túsarkút és úgy megy ágyba,
Aki mogyorókrémet ken szét magán,
Hogy a kuncsaftja boldogan lefetyelje le róla;
Színpadon és filmen mégis gyakran kapta
Az olyan karaktereket, akik szégyenérzet nélkül
A partnerük ujját szopogatják a fehér asztalnál is,
A végletekig hergelve a másikat.
Lívia az ágyban ennél sokkal egyszerűbb lány volt.

„Na, most basszál meg.” Radák az asztalra dobta a nőt.
„Keményebben, jó? – nyöszörögte Lívia. – Szeretek kúrni.”
„Ó, mintha az olyan ritka tulajdonság lenne!”
És Radák döfött máris, döfött készségesen,
Döngette Líviát könyörtelenül,
Szinte mintha erőszakolná, mintha
Így bosszúlná meg az órá való várakozás hónapjait.
De Lívia nem vette zokon a rohamot, sőt.
Föl-alájárt a feje az asztal lapján,
A terítőt, a vázát félresodorva nyögött, visított.

Hát erre megy ki, mindig erre megy ki, gondolta Radák.
Az őrijító feszültség oldására törekszik az ember,
Időlegesen elaltatná ösztönét...
Legeslegfennköltebb szerelmi terveink
Célja tehát a legkarakánabb kilövellés,
Az erős illatú tócsa két párzó ember bőrén
Meg a parkettán, a szőnyegen szerteszéjjel.

Nemsokára Radákék is hallották, ahogy
Rákezdik a katyusáknak hívott miniágyúk
A hegyvidéki önkormányzat teraszáról,
Túlharsogva az újra engedélyezett petárdák sortüzét.
Látták a tűzesőt is az erkélyről, félmeztelenül.

Fölmerült, hogy idén, a katasztrófa után
Maradjon el a zajos ünneplés
A háromszintes táncpalotákban...
Aztán csak azért sem: a himnusz és a tűzijáték után
A Dunán jégdisztkó vette kezdetét,
Hajnalig tartó, „ereszd el a hajam”-lendülettel.

„Hm, az elnöki köszöntőről lemaradtunk,
Pedig én bírom a Székely humorát...
És tessék, tessék, így jártunk megint!
Javában újra januárban gázolunk”,
Suttogta Radák a fürdőszoba ajtajából.
Megnézte az óráját a mandzsetta alatt.
Harmincöt perc volt az egész együttlétük,
Erre ment ki az egész fölhajítás,
Idevezettek a többnapos előkészületek,
Pontosan erre és ide...

„Nem alszol itt, Zoli?”
„Hogy képzeled? Szia.”
Nyakukon az újév.

■ **Térey János** (Debrecen, 1970) író, költő, drámaíró, mű-
fordító. Legutóbbi kötete: *Átkelés Budapest* (Libri, 2014)